

AGVETŐ

A PÁPATESZÉRI RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HAVI ÉRTESÍTŐJE

TANÉV KEZDET

Itt a szeptember, újra benépesül az iskola, elkezdődik az oktatás. Tanulni kell. Tudást szerezni. Elmúlt a nyár, tovatűnt forróságával, kísértéseivel együtt. Sokunkat elvarázsolt a napfény, a szabadság, a színes forgatag, mely elárasztja ilyenkor a világot. Sokat felejtünk. Hajlamosak vagyunk a Teremtőt is feledni. A nyár végére kicsit tudatlanabbá válunk, mint voltunk tavasszal.

A szeptember tanulásra hív. Nem csak a gyermekeket az iskolapadba, mindannyiunkat az örök élet iskolájába. Ahogy a tanító várja a gyermekeket, úgy vár bennünket is a mi mesterünk, Jézus.

Azt gondoljuk, már mindent megtanultunk, már mindent tudunk, amire szükségünk van. Életünk azonban olyan kihívásokkal áll elő, melyeket nagyra tartott tudásunkkal nem tudunk legyőzni.

Sosem vagyunk készen. A hiányosságok lassan, de biztosan megmutatkoznak életünk során. Pótlásukban segít Jézus. Segít! Nem tesz szemrehányást, nem ad büntetést, nem ad elégtelent. Nála ilyen osztályzat nincs. Rámutat a hibákra, kijavításukhoz tanácsot ad. Szelíden. Szeretettel. Sebeket, betegségeket gyógyít, a szemet megnyitja. Bent, mélyen, a lelkünkben.

Mikor válunk tudatlaná? Akkor, amikor nem tudjuk, hogyan engedhetnénk be oda a Mestert. Valamikor tudtuk. Tovatűnt gyermekkorunk idején tudtuk. A csillogó karácsonyfa alatt, a feltámadási körmeneten, a szentmiséken édesanyák, édesapánk, nagymamánk, nagypapánk mellett ülve valaki szeretetével megsimogatta lelkünket és mi kinyitottuk a szívünket. Nem kérdeztünk semmit, tudtuk, hogy az Úr az. Ilyenkor jobban szerettük egymást, zúgolódás nélkül segítettünk az otthoni munkában, nem civódtunk testvérünkkel, a tanulás is jobban ment, megtaláltuk azt, amit tudatlanul mindig is kerestünk, amire mindig is vágytunk. Jézus velünk volt, a felhőtlen gyermekkor még nyílt szívvel ért bennünket.

Később felnőttünk, és ahogy nőttünk, ahogy egyre többet tudtunk és láttunk a világból, a világról, a hiányérzetünk is

egyre nagyobb lett. A gyermekkor édes boldogságát keressük. Úgy érezzük az idővel ez is elszállt, a múlté lett, amelyet visszahozni nem lehet. Dehogynem! Csak elfeledtük, hogyan.

Ahogy kinyílt az elménk a sok tudás előtt, úgy záródott be a szívünk, úgy kérgesedett lelkünk. Egyszer csak nem éreztük már a szeretet simogatását. Ahogy a kérges tenyér nem érzi meg a finom érintéseket, úgy a lelkünk sem érezte meg Jézus puha érintését. Talán szégyelltük is azt, hogy ennyi időse ember ilyen dolgokkal foglalkozik. Felnőttünk, ez nem illik hozzánk. Tudományokban jártas, komoly, meglett ember és asszony nem mutathat ilyen gyengeséget! Férfj, feleség, apa, anya lettünk, komolyságot, erőt, magabiztosságot kell mutatnunk mások felé. Céltudatoságot, eltökéltséget, nem pedig holmi érzélgős dolgokkal foglalkozni. Erről határozottan meg vagyunk győződve. Mégsem teljes az életünk.

A sok tanulás mellett a szeretni tudást, a szívek közötti beszédet felejtettük el. Egyszer kevesebbet gyakoroltuk. Mindig volt valami, amiért nem rétünk rá az Úrral foglalkozni: lecke, játék, haverok, szerelem, életkezdés, munka, család, gyerekek. Azt gondoltuk, elméletben jók vagyunk, vizsgáztunk elsőáldozás és bérmálkozás előtt is. Mindent megtanultunk már, amit kellett. Mi lehet a baj? Először is igaz a mondás: jó pap is holtig tanul. Attól, hogy elméletben mindent tudok, nem biztos, hogy jó szakember leszek. Az elméletet a gyakorlatban is alkalmazni kell. Ez az igazi kihívás!

Míg kisgyermekek voltunk, nem kellett hittani képzés, hogy tudjuk, Jézus költözött a szívünkbe, a felismert gyakorlat szerint hívtuk Őt magunkhoz. Később elméletben megerősödtünk, de a gyakorlatot már nem akartuk folytatni. Az olyan gyerekes volt. Emlékezzünk: ha nem lesztek olyanok, mint ez a gyerek....

Jézus nap mint nap, pillanatról pillanatra itt áll mellettünk. Nem csak hirdette Isten országát, nem csak beszélt a Teremtő szeretetéről, ő gyakorlatban is megmutatta, hogyan lehet a tanítása szerint élni. Ma is meg akarja mutatni, mekkora az Ő szeretet irántunk, és milyen boldogságot tud adni. Ma is a gyakorlatban akarja megmutatni. Bennünk, rajtunk keresztül. Erre a tanulásra hív bennünket. Legyünk újra lelkünkben gyermekek, fejtük le a kemény kérget a szívünkről, hogy megérezhessük Isten szeretetét. Most akarja adni. Nem tartogatja a végső találkozásra. Már az elsőnél odaadja. Mindent odaad, mert már mindent odaadott: saját magát. Ilyen „gyerekes” a mi Urunk. Ahogy a kisgyermek egy csillogó, gyönyörű üveggolyóért mindent odaadnak, hogy az övé legyen, úgy Jézus a szívünk cselekvő, őszinte, tiszta szeretetért odaadja az örök életet. Tanuljunk meg felismerni, befogadni, megélni, átadni, tettekre váltani a szeretetet. Az Úr itt áll mellettünk, ránk vár!

(✍)

CSALÁDI ROVAT

Eltelt a nyár, a vakáció, a szabadságok ideje, a gyermekek számára ismét elkezdődik a szorgalmi időszak az iskolában és a hittanórákon.

Sajnos, meg kell állapítani, hogy nyár elejei kéréssem

hatástalan maradt. A szünet alatt alig lehetett találkozni gyermekekkel a vasárnapi szentmiséken, igeliturgiákon, a közös családi részvételt pedig nem is említtem. A tapasztaltak fényében el kell gondolkodnunk, mi az oka ennek.

Mit jelent számunkra az Isten, a hit, hol a helye az életünkben. Tudom, vannak halaszthatatlan és fontos dolgok, pihenni is kell valamikor. Mindössze az a különös, hogy ez mind vasárnapra esik és délelőttre.

Hallottuk már azt is, hogy a gyerekeknek pihennie kell, szünet van, miért keltsék fel ezért, használja ki a szünetét, éppen ide vagy oda kellett menni, főzni kell, vendégek jönnek majd délután, és még számtalan egyéb okot arra vonatkozólag, miért nem ér valaki rá arra, hogy vasárnap délelőtt a templomba menjen. Épp a szentmise időpontja és ideje az, ami a legalkalmasabb helyen van, erre igazán nem jut idő. Érdekes módon mindenütt ez tapasztalható, amerre csak végezzük a szolgálatot. A 8 óra vagy fél 9 korai. A 10 óra félbe vágja a délelőttöt. A 11 óra épp ebéd előtt van. A fél 1 már késő. A délután és az este már nem jó. Csak ezekben az időpontokban lehet a legjobban aludni, pihenni, vagy nekiállni főzni, a ház körületét rendezni, rajzfilmet, gyermekfilmet nézni, számítógépezni, lovagolni, és számos egyéb, előzőekben nem említett foglalatosságot végezni. Mindig épp abban az időben, amikor a 7 napból 1 órát – jó, a készülődéssel, oda-visszautal lehet, hogy másfél, vagy egy és ¼ óra is van – az Istenre és saját lelkükre kellene szánnunk. Valamint egymásra. Mindaz a fontos dolog, amely megakadályoz bennünket abban, hogy ezt az órát a templomba töltsük, többségében olyan, amelyet egyénileg végzünk, saját szórakozásunkra. Figyeljük meg: gyakori, hogy egymás mellett vagyunk ugyan, egy lakásban a családtagjainkkal, mégis alig találkozunk, alig szólunk egymáshoz, mert mindenki a saját foglalatosságával tölti az idejét, saját feladatait végzi. Egy helyen vagyunk, de nem együtt. A szentmise az a hely, ahol együtt lehetünk és nem csak szűk családi körben, hanem az Úr és a hívők, az emberek, az ismerősök, barátok közösségében. Közösségbe is vár bennünket Jézus. Igaz ugyan, hogy meghallgat a négy fal között is a rejtekben, de az együttlétre is buzdít: ahol ketten vagy hárman összejönnek az Ő nevében, ott van velük. Komolyan is gondolja. Mi nem vesszük komolyan. Csak akkor keressük Őt vagy az egyházat, ha kell valami tőle. Csak akkor, ha nehézségeink adódnak az életben, ha csodát várunk tőle anélkül, hogy tennénk valamit a megoldásért, ha keresztelés kell, ha elsőáldozás kell, ha bérmlázás kell, ha esküvő kell, ha temetés kell. Talán ez a baj az egész mai társadalommal: túlzottan haszonelvűek vagyunk. A legkisebb befektetéssel a legtöbbet nyerni. A heti – mindennel együtt legyen - 2 óra számunkra túl nagy befektetésnek tűnik. A vasárnapi liturgia, a napi pár perc imádság is megterhelő nekünk. Nem éri meg. Mi mindent lehet ennyi idő alatt elvégezni! Viszont ennél mennyivel rövidebb idő, egy pillanat alatt el lehet veszíteni mindent. Heti 2 órát sajnálunk az üdvösségünkre, a felebarátainkkal együtt, közösségben végzett istentiszteletre. Ezt is sajnáljuk attól, akitől kaptuk,

aki kérés nélkül adta nekünk. Nem csak azt a kettőt, hanem a heti 168-at, és azt a sok megszámlálhatatlant, amelyet életünk során sokszor hiábavalóságokkal töltünk, amelyet felhasználva nevelnünk kellene a jövő nemzedékét, példát mutatva. Köz hely, tudom, de változtatni akkor sem tudunk rajta: gyermekeink rólunk veszik a példát. A mi viselkedésformánkat, szokásainkat látják példaként az élethez. Mi pedig amellet, hogy minden szépre, jóra tanítgatjuk és sok hasznos dologra tanítgatjuk őket, belőlük neveljük észrevétlenül, hogy a létezése, és amit vele kap, az neki jár. Az Isten örüljön, hogy megteremthette, most már hagyja nyugodtan élni az életet. A pap örüljön, hogy valaki odamegy hozzá, az a dolga, hogy minden feltétel nélkül teljesítse a kívánságokat, szolgáltasson. Az egyház pedig örüljön, hogy ő hozzá fordul valamivel, egyébként is az a feladata, hogy amit kér, azt megkapja innen is. A másik ember örüljön, hogy észreveszi, ha szóba áll vele, és egyáltalán az egész világ érezze megtiszteltetésnek, hogy ő él és mindenben őt szolgálja. Ezzel elérkeztünk a mai világ problémájához: elvesztettük az alázatot, a képességet arra, hogy valamiért is köszönetet mondjunk, hogy valamiért is hálát adjunk. Elveszítjük a képességünket az önzetlen szeretetre. Az nem hasznos. Az a hasznos, ami nekem jó. Majd én eldöntöm.

Mi alapján fogok válogatni? Mi lesz az az értékrend, amit előnyben részesítek? Mi szerint fogom meghatározni, hogy mi a jó nekem? A világszemléletem múlik, azon, hogy mit tekintek értéknek, jónak a világban, mi az a vezérlő elv, amely mentén kialakítom az életemet, amely alapján meghatározom, mi az, ami hasznomra válik. Ezt pedig valahogy ki kell alakítani magamban. Itt visszatérünk a neveléshez, hiszen ezáltal alakul ki bennem a saját világnézetem. Ahogy fokozatosan szerzem meg a tudást, azt rendszerezni kell, és ezt a rendszerezést is meg kell tanulnom, az értékrendet is meg kell ismerni valahonnan. Ezért fontos az, hogy „az ember gyereke”, főleg, ha hívő ember gyereke, járjon hittanórákra. Az ismereteink a hitről és az Istenről sosem lehetnek teljesek, tökéletesek. Nem érhet véget a hittanra járás, a hit tanának megértése az elsőáldozással, bérmlázással.

Majd a gyerek eldönti! Elég megdöbbentő ilyen hallani. Érdekes módon az iskolába járásnál sosem bizza senki a gyerek elhatározására azt, hogy menjen-e tanításra, avagy maradjon otthon. Vajon lehet-e válogatni, hogy én csak olvasni és írni akarok, számolni nem? Vagy én csak irodalmat tanulok, fizikát nem? Ott nem tartjuk olyan hajh, de érettnek a választáshoz csemetéinket, de ahhoz igen, hogy azt eldöntse, milyen értékek szerint akarja élni az életét! Ha következtetések akarunk maradni, engedjük meg ezekben is a döntés lehetőségét! Mindenben! Esetleg csak gyermekünk anyagi javakban való előmenetele fontos számunkra és annak érdekében szigorúak vagyunk, a belső, lelki előmenetele annyira nem is számít?

Gondoljunk meg: anyagi és testi javai legyenek meg gyermekeinknek, a lelki egyensúlyt keresse meg a saját szenvedései árán, vagy mindkettőhöz hozzásegítjük? Ne feledjük: az ember test és lélek egysége. A test sérülését el tudja viselni a lélek, de a léleket a test sohasem. Az erős, boldog belső, lelki békességet azonban csak az adhatja meg, aki maga a Békesség: Jézus. Adjuk meg az esélyt, hogy együtt lehessenek Vele!

(✍)

LILIOMSZENTELÉS

Június 15-én tartottuk a liliumszenotelést a templomban. Sok-sok kicsi és nagyobb gyermek gyűlt össze szüleivel, nagyszüleivel az isten házában. Azt gondolom, örült az Úr szíve e kicsik láttán, akik vendégségbe jöttek hozzá! Imádkozunk értük, hogy szívük tisztaságát meg tudják őrizni egész életükön át, és Jézus kitartó testvérei legyenek! (2)

A Szentírás évének témaköre volt a vezérgondolata az ide előadásoknak, hisz a játék és szórakozás mellett, illetőleg előtt lelki program kezdte, vezette be a tábori napokat a gyermekeknek. Az 5-5 napba foci és csocsó bajnokság, akadályverseny, sorverseny, kézműves foglalkozás, szalonnasütés, tapolcai, illetőleg tihanyi kirándulás, pápai fürdőzés is belefért. Mindenki megtalálhatta a kedvére való foglalatosságát. A tábor a foci EB idejére esett, így a mérkőzések megtekintésére is lehetőséget adódott. A nagyok részére rögtönzött csillag- és Hold-les is belefért az esti programba. A hagyományos csütörtöki tábori szentmisén a szülők is részt vettek.

Értékes napokat tölthettek együtt a táborozók. Alkalom nyílt a lelki feltöltődésre a szünidő előtt, új barátságok kialakítására, a régi megerősítésére, közösséggé formálódásra. Reméljük, a jelenlévők közül sokan kihasználták az alkalmat, mely e tábor során erre nyílt.

Idén is köszönet illeti Tamás atya csapatát, amely gondoskodott a programokról, ételről, italról, éjszakai felügyeletről. Azoknak, akik az alsós és a felsős táborban is feladatot vállaltak, volt mit kipihenniük a második hét után! Köszönet a szülőknek is mindazért, amivel elősegítették a tábor sikeres megrendezését.

Formázott: Betűszín: Fekete

Formázott: Betűszín: Fekete

HITTAN TÁBOR - BAKONYKOPPÁNY

Június 16-20-ig, illetőleg június 23-27-ig ez évben is volt hittanós tábor Bakonykoppányban. „Isten szeret” üzenete a tábor mindenkinek.

(2)

KALOCSA - HAJÓS ZARÁNDOKLAT

Augusztus 9-én Kalocsára és Hajósra zarándokoltunk. Kalocsán megtekintettük a székesegyházat, az egyházi múzeumot és az érseki palota könyvtárát, valamint a paprika múzeumot. A délután Hajóson töltöttük el, ahol szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járulhattak a zarándok

testvérek. A szokásos imaóránk után a gyönyörűen felújított keresztúti stációknál végezhattük el keresztúti ájtatosságunkat. A tartalmas és fárasztó nap végén jól megérdemelt pihenésképp meglátogattuk a pincefalut is, ahol, egy pohár hajósi bor mindenkinek jutott.

CSALÁDI NAP

Augusztus 23-án családi napot tartottunk a Grófi fűdőnél. A 45 fős csapat (szülők, gyermekek, nagyszülők

) gyalog tették meg az utat az erdei helyszínre. A délelőtti csapatversenyekkel telt el, majd elfogyasztottuk az időközben megfőtt, finom ebédet, majd délután csocsó bajnokság, ezt követően focibajnokság következett. Nap közben alkalom nyílt arra, hogy félretéve a hétköznapi gondjait, együtt lehessenek a fiatal családok, a felnőttek beszélgessenek, kötetlen, felszabadult hangulatban és körülmények között töltsenek el néhány órát, együtt lehessenek gyermekeikkel, együtt játszassanak. A mai korban fontosnak érzem, hogy legyenek ilyen alkalmak. Egy helyen élünk, hasonlóan gondolkodunk: jusson idő,

legyen alkalom arra is, hogy találkozzunk egymással. Köszönetet szeretnék mondani mindenkinek, aki segített, hogy ez a

nap megvalósulhasson: a szülőknek és gyermekeknek, akik elfogadták az invitálást, azoknak, akik egítették a technikai lebonyolításban. Külön köszönet Vizerné Tunner Zsuzsannának, aki a főzést elvállalta, Milinszki Tibornak, aki a „logisztikai feladatok”-ban segített és fáradhatatlanul játszott a fiúkkal, Bóka Józsefnek, aki segítőnk volt a rakodásban, és mindenkinek, aki bármiben segített, végül, de nem utolsó sorban az Önkormányzatnak, hogy az ebédhez való „fehérjeforrást” (húst), és az asztalokat biztosította, valamint az iskolának a rendelkezésünkre bocsátott eszközökért.

A HÓNAP SZENTJEI

SVENT JANUÁRIUS PÜSPÖK +Puteoli, 300 körül

A dél-itáliai Benevento püspöke, Januarius hatodmagával lett vértanú: Festus, Desiderius, Sossus, Proculus, Eutüchész és Acutius voltak a társai abban a dicsőséges küzdelemben, amelyben a Diocletianus-féle üldözés (284–305) alatt győztek Krisztus nevében.

A 7. századi vértanú-akta szerint -- adatai meglehetősen hézagosak, de a legkorábbiak -- egy harminc esztendő misenói diakonus, Sossus megtudta, hogy Pozzuoliba érkezett a beneventói püspök, Januarius a diakonusával, Festusszal és a lektorával, Desideriusszal.

Sossus többször is fölkereste őket, de mindig titokban, mert a cumanei Szibillához zarándokló pogány tömeg veszélyes volt a keresztényekre. Sossust minden óvatossága ellenére fölfedezték, s mint keresztényt Dracontius bíró parancsára bebörtönözték. Ekkor Januarius és két kísérője elment hozzá. Amikor megvallották, hogy ők is keresztények, mindhármukat letartóztatták és a bíró elé vitték. A bíró felszólította őket, hogy áldozzanak az isteneknek, s mivel nem voltak hajlandók, kimondta az ítéletet, hogy Sossusszal együtt mind a négy keresztényt vessék medvék elé Puteoli amfiteátrumában. A legenda szerint Dracontius bíró megvakult, amikor kimondta az ítéletet, hogy medvék elé kell

vetni a keresztényeket. Januarius meggyógyította, s ekkor változtatta az ítéletet fővesztésre. Januarius nevéhez azonban egy ennél sokkal nagyobb jelentőségű és ma is meglévő csoda kötődik: a vércsoda. Ez a csodálatos jelenség abban áll, hogy ampullákban őrzött, összeszáradt vére időről időre folyékonyvá válik és fölbuzog. Két nagy ampullát Nápolyban őriznek: a nagyobbik ovális keresztmetszetű, köbtartalma kb. 60 cm3 a kisebbik hengeres, köbtartalma kb. 25 cm3. Általában a május első vasárnapja előtti szombaton és szeptember 19-én történik a csoda, és megmarad nyolc napon át mindkét ünnep után. Utána a megalvadt vér ismét teljesen beszárad.

Természetes módon nincs magyarázat erre a jelenségre, mert a történelem folyamán kiderült, hogy sem időponthoz, sem külső körülményekhez nincs kötve. Nemcsak a fejedreklje jelenlétében, nemcsak nagy sokaság körében történik meg, még csak a mondott dátumokhoz sincs kötve, mert máskor is, a fejedrekljétől távol és néhány szemlélő szeme láttára is megtörténik. Minden próbálkozás zátonyra fut, amely e jelenséget meg akarja magyarázni. A 16. század óta a legkülönbözőbb okfejtésekkel próbáltak kritikusan elmélkedni: a családtól az okkult jelenségekig mindent próbáltak fölhozni a csoda „megmagyarázása” érdekében. Azt is mondták, hogy az egész jelenségnek semmi köze sincs az emberi vérhez.

Miután azonban már ismerték a vér összetételét, 1902-ben két professzor a szeptemberi csoda után megvizsgálta a folyadékot, és azt találta, hogy az rendes emberi vér, és alvadása is ugyanúgy történik, ahogy a friss vér szokott megalvadni.

Ráadásul a csoda nemcsak Nápolyban, hanem egyidejűleg Pozzuoliban is történik, abban a templomban, amely a hagyomány szerint a kivégzés helye fölé épült. Sőt, magánszemélyek birtokában is van néhány apró vérrög, amellyel ugyanúgy megtörténik a csoda, mint a főtemplom ampulláiban őrzött vérről.

A hagyomány szerint ugyanis egy nápolyi asszony fölfogta a vértanú püspök vérének. Sokáig magánál őrizte, majd amikor már nagyon öreg lett, 389-ben átadta az ereklyét a nápolyi egyháznak. És ekkor történt először a csoda: a nápolyi hívek körmenetben vonultak ki a vér-ereklye fogadására, és magukkal vitték Januarius püspök fejereklyéjét. Amikor a két ereklye találkozott, a beszáradt vér folyékony lett.

A csoda első hiteles leírása 1389. augusztus 17-éről való. Nápoly népe a város fő patrónusaként tiszteli a vértanú püspököt, és a csoda bekövetkezését a következő hónapok kedvező vagy kedvezőtlen előjeleként értelmezik.

(Forrás: Szentek élete I.)

Körösi Márk: * Krizevac (Horvátország), 1588.

Grodziecki Menyhért: * Czeszyn (Szilézia),

1584.

Pongrácz István: * Alvinc (Erdély), 1582.

Meghaltak: Kassa, 1619. szeptember 7.

Nevek sorrendje, a régebben föltételezett születési sorrendet tükrözi. Az újabb kutatások szerint azonban valószínű, hogy éppen Márk az (születési helyéről neveztek Körösinek), aki hármuk közül a legfiatalabb volt. 1611-ben, huszonhárom éves korában iratkozott be a római Collegium Germanico-Hungaricumba, s eszerint születési éve: 1588. Születési helye a horvátországi Krizevac (= Körös). Családi neve valószínűleg Stjepinac. Középiskolai tanulmányait Grazban végezte, ugyanott hallgatott bölcsészetet is. Majd a zágrábi egyházmegye papnövendékeként került Rómába, ahonnan pappá szentelve 1615-ben tért haza. Rövid körösi tevékenysége után Pázmány érsekprímás fölfigyelt rá, és meghívta előljárónak az Oláh Miklós primás által létesített nagyszombati papnevelő intézetbe. 1618-ban már esztergomi kanonok, komáromi főesperes, valamint a káptalan Széplakon levő birtokának uradalmi igazgatója. Itt is kapcsolatban maradt nevelőinek és tanárainak szerzetesrendjével, a jezsuitákkal. Széplaki jószágigazgatósága idején részt vett 1619 júliusában azon a nyolcnapos lelkiyakorlaton, amelyet Homonnán tartottak, s amelynek végén későbbi vértanútársa, Grodecz Menyhért letette utolsó szerzetesi fogadalmát.

Menyhért, családi neve Grodziecki, a sziléziai Czeszynben (Tesin, Teschen) született -- a galíciai Grodekból származó -- lengyel családban, valószínűleg 1584-ben. Gimnáziumi tanulmányait Bécsben végezte, majd 1603-ban Brünnben (ma Brno) belépett a jezsuita rendbe. Teológiai tanulmányait Prágában végezte, ahol 1614-ben kinevezték a Szent Vencel-kollégium igazgatójává. 1618-ban beosztották tábori lelkésznek a kassai helyőrség német és különféle szláv anyanyelvű katonái mellé.

István az ősi szentmiklósi és óvári Pongrácz-család sarja, amely család már a 13. században szerepet játszott az akkori Észak-Magyarország történetében. 1582-ben született az erdélyi Alvincen. Középfokú tanulmányait Kolozsvárott végezte a jezsuiták kollégiumában. 1602-ben lépett be a brnói jezsuita novíciátusba, ahol együtt volt Grodzieckivel. Klagenfurt, Laibach (ma Ljubljana) és Graz következett ezután. 1615-ben került Homonnára a jézustársasági kollégium tanárának és hitszónoknak. Kassára őt is 1618-ban küldték, nemcsak a helyőrség magyar ajkú katonái, hanem a csekély számú katolikus egyházközség lelképásztorának. Érkezését megelőzte a híre: homonnai működése annyira

sikeres volt, hogy Alvinczi Péter, Kálvin híveinek híres kassai prédikátora fölpanaszolta, hogy „amíg ez az egy jezsuita él, addig felekezettünk nem remélhet nyugtot”. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem támadása 1619 augusztusában Sárosban találta Pongráczot, aki késedelem nélkül Kassára sietett. Ide menekült Bethlen vezérének, Rákóczi Györgynek hadai elől Körösi Márk és Grodziecki Menyhért is.

Midőn Rákóczi hajdúi szeptember 3-án a város falai alá érkeztek, Dóczy András császári főkapitány kevés katonájával kilátástalannak látta a harcot, tekintettel a város protestáns vezetőségére. Másnap létrejött a város átadásáról szóló szerződés, melynek az volt a kikötése, hogy senkinek, se a katolikus híveknek, se a papoknak nem esik bántódása. Szeptember 5-én bevonultak a hajdúk a városba, és tüstént fölrúgták a megállapodást: Dóczyt bilincsbe verték, s elhurcolták Erdélybe. Rákóczi meghagyta, hogy a három papot tartsák szigorú házi őrizetben. Kétnapi éheztetés után megpróbálták hittagadásra bírni őket. Az első sikertelen kísérlet után 7-én, éjfél tájban ismét rájuk törtek, és válogatott kínzások után Márkot és Menyhértet lefejezték, Istvánt pedig halottnak véelve egy közeli szennygödörbe vetették, s mellédobták a másik két vértanú testét is.

Elvonulásuk után Eperjessy István, a három pap házikápolnájának sekrestyése, István atya nyöszörgésére lett figyelmes. De nem tudott rajta segíteni, mert maga sem merte elhagyni a házat, és Hoffmann tanácsos, akihez Pongrácz atya tanácsára fordulnia kellett volna, szintén áldozatul esett a martalócok kegyetlenségének. Így húszórás kínlás után István atya is meghalt...

Az első, akinek sikerült méltóbb helyre hozatni és eltemettetni a 3 vértanú holttestét, özvegy Gadóczy Bálintné volt. Fél év elteltével Bethlen és a királyi Magyarország képviselői ugyanabban a házban folytatták a béketárgyalásokat, ahol a három vértanút megkínnozták. A beféjező díszlakoma után az erdélyi fejedelem táncra kérte föl Forgách Zsigmondnak, a királyi nádornak a feleségét, Pálffy Katalint. Ő azonban csak a föltétellel volt hajlandó táncolni Bethlennel, ha kiadja neki a három pap holttestét. Ez megtörtént, és a hitéről meg nem feledkező asszony piros selyembe burkoltatta a drága ereklyéket, amelyeket előbb a birtokán levő sebesi templomba, majd a hertneki várba vitetett. 1635-ben szállította innen a nagyszombati klarissza zárda templomába. E rendháznak ugyanis leánya, Forgách Mária volt a főnöknője. Miután II. József föloszlatta a klarisszákat, Batthyány primás engedélyével 1784-ben a nagyszombati Szent Orsolya-rendi apácák templomába kerültek a holttestek és fejereklyék.

(Forrás: Szentek élete I.)

INDIÁN MESE

Egy cseroki-indián nagypapa magyarázza unokáinak, hogy milyen is az élet.

"Viaskodás folyik bennem... Kegyetlen viaskodás, ahol két farkas veszekszik" - mondá.

"Az egyik farkas a félelmet, a haragot, az irigykedést, a szomorúságot, a sajnálkozást, a kapzsiságot, a gőgöt, az önsajnálatot, a bűnt, a haragot, az alacsonyabb rendűséget, a hazugságokat, a büszkélkedést és a felsőbbrendűséget testesíti meg. A másik pedig az örömet, a békességet, a szeretetet, a reményt, a testvéri osztozást, a szerénységet, az alázatot, a kedvességet, a jószívűséget, a barátságot, az együttérzést, a bőkezűséget, az igazságot, a könyörtelenséget és a hitet.

Ugyanilyen viaskodás folyik bennetek is, meg minden emberben. A gyerekek elgondolkoztak ezen egy kis ideig, majd az egyik megkérdezte: "Nagypapa, melyik farkas fog győzni?"

"Az, amelyiknek enni adsz" - válaszolta az öreg cseroki csendesen.

<p><i>Poór Bernát</i> MÁRIA NEVENAPJÁN</p> <p>Haldokló lombok őszi aranyán Lépdelsz felénk Boldogságos Anyánk! Nevednapján térdére hull a nép, S elviszi Hozzád megfáradt szívét.</p> <p>Őszi szél matat őszi lombokon, Deressé vált már ifjú homlokom, Szívem meglódult, az ősz jelzi már Egyre törtebben, s fáradtabban jár.</p> <p>De azért néha ifjan lobbanó S rohan mint gátjait vesztett folyó, Áttör völgyeken, áttör hegyeken, S csilló örömmel elibéd megyen.</p> <p>Fogadd el rozzant szívemet Szűz Anya, "Angyaloknak nagyságos asszonya" Régi rímek réjtjén szállok Feléd, S viszem szívem, mindannyiunk szívét!</p> <p>Hallgass meg minket boldog Szűz Anyánk, Éltünkben mindig Te légy patrónánk. S holtunkban, őszi lombok aranyán Viggy magaddal Fiadhoz jó Anyánk</p>	<p>Nagyboldogasszony</p> <p>Mint fényes hold, mint drága nap, mint hajnalpír, mely most fakad, száll az egek csúcsaira a Széplőtelen Szűzanya.</p> <p>Dicső trónjára érkezett, Királynő és ég föld felett, ő szülte azt, ki tündökölt, a hajnalcsillagnál előbb.</p> <p>Az angyalok és az égiek rendje fölé emeltetett, Asszony, ki túlszárnyalta rég a szentek minden érdemét.</p>	<p>Kit egykor ölben hordozott, kit jászolyban pólyálgatott, a mindenség Királyaként szemléli, Atya fényeként.</p> <p>Szüzeknek Szüze, kérd Fiad, esdjen miértünk hű szavad, miénket vette általad, övéből mindent visszaad.</p> <p>Atya, Fiú s Vigasztaló, köszöntse őket hálászó, kik minden másnál ékeesebb, dicsőbb fényt adtak fönt neked. Ámen.</p>
<p>Programok:</p> <p>- <u>Rózsafüzér társulat titokcsere:</u> szeptember 7. vasárnap délután 7 óra.</p> <p><u>Templom búcsúnapja: szeptember 14.</u> <u>- szeptember 28.: bérmlás.</u></p> <p>OKTÓBERI ELŐZETES</p> <p>Október 17. Csót, faluház: Dr. Csókay András professzor előadása</p>	<p>Vidám sorok</p> <p>Pilótafülke, nehéz leszállás közben. Gombnyomkodás, karhuzigálás, egyszóval heroikus küzdelem folyik a gép sikeres földet éréséért. A pilóta és a másodpilóta vállvetve küzdenek, hogy elkerüljék a tragédiát. A gép kereke aszfaltot fog, füstöl, csikorog, a pilótafülkében a gép megállításáért vívott küzdelem a tetőfokára ér. A gép orra már le is szaladt a kifutópályáról, már az első kerekek is legurultak az aszfaltcsíkról, a fékek vörösen izzottak mire megáll a gép. A pilóta leveszi a sapkáját, kezével megtörli izzadt homlokát és odaszól a másodpilótának:</p> <p>- Hát az sem volt normális, aki 80 méter hosszú leszállópályát épített! - Bizony, viszont 2 km széles!</p> <p>-----</p> <p>A székelyhez látogat egy újságíró, hogy riportot készítsen iskolásoknak.</p> <p>- Kérem, mondja el egy napját! - Hát, reggel felkelek, megeszek egy fél tábla szalonnát. Megiszok rá 4-5 pálinkát. - Na de bátyám, mondja inkább, hogy könyvet olvas. - Jól van. Felkelek reggel, megeszek egy fél oldal szalonnát. Elolvasok 4-5 könyvet, aztán dolgozok kinn a szántón, amíg megnő a tudásszomjam, hogy 5-6 könyvet ismét elolvassak. Aztán pihenek egyet. Mikor felébredek, megeszek 1 jó nagy darab csülköt, 1 vekni kenyérrel. Ebéd után elmegyek a könyvtárba, Pista rendszerint ott vár. Együtt elolvassuk addig, amíg a könyvtár be nem zár. Utána meg átmegyünk a Józsihoz. - Miért? A Józsinál mi van? - Nyomda.</p>	
<p>Kiadja: Róm.Kat. Plébánia Pápateszér ©</p> <p>Kiadásért felel és szerkeszti: Leitner Pál állandó diakonus</p>	<p>Elérhetőségek: Horváth Tamás plébános: Plébánia: 8558 Csót Rákóczi u. 28. Tel.: 89/354-246; Mobil: 06/20/770-8259</p> <p>Leitner Pál állandó diakonus: Tel.: 89/352-009; Mobil: 06/20/828-0735</p>	